

PRŮVODCE ROKEM 2014

Závěrečná zpráva Zdravotního klauna, o.p.s.

PROGRAMY ZDRAVOTNÍCH KLAUNŮ V ROCE 2014

PRAVIDELNÉ KLAUNIÁDY PRO DĚTI

Kraj	Počet návštěv
JIHOČESKÝ	Nemocnice České Budějovice, a.s. 98
	Nemocnice Tábor, a.s. 12
	Dětská psychiatrická léčebna Opařany 16
JIHOMORAVSKÝ	FN Brno, Čenoplní 360
	FN Brno-Bohunice 20
	FN U sv. Anny v Brně 23
	Nemocnice Břeclav, p.o. 51
	Nemocnice Kyjov, p.o. 26
Nemocnice TGM Hodonín, p. o. 26	
KARLOVARSKÝ	Krajský dětský domov Karlovy Vary p.o. 23
	Karlovarská krajská nemocnice, a.s. 26
	NEMOS Sokolov s.r.o. 12
	KKN a.s., nemocnice v Chebu 8
KRÁLOVÉHRADSKÝ	FN Hradec Králové 103
	Oblastní nemocnice Trutnov a.s. 12
	Oblastní nemocnice Náchod a.s. 52
	Oblastní nemocnice Jičín a.s. 22
	Dětský denní rehabilitační stacionář Hradec Králové 12
LIBERECKÝ	Nemocnice s poliklinikou Č. Lípa, a.s. 45
	Krajská nemocnice Liberec, a.s. 76
	Jedličkův ústav, p.o., Liberec 22
	Nemocnice Jablonec nad Nisou, p.o. 52
MORAVSKOSLEZSKÝ	FN Ostrava-Poruba 155
	Městská nemocnice Ostrava-Fifejdy, p.o. 27
	Vítkovická nemocnice, a.s. 33
	Nemocnice ve Frýdku-Místku, p.o. 52
	Slezská nemocnice v Opavě, p.o. 52
	Nemocnice s poliklin. Karviná-Ráj p.o. 52
	Nemocnice Třinec, p.o. 24
	Nemocnice s poliklinikou Havířov, p.o. 52
OLOMOUCKÝ	FN Olomouc 51
	SMN a.s., Nemocnice Přerov 25
	SMN a.s., Nemocnice Prostějov 25
	Šumperská nemocnice a.s. 15
	SMN a.s., Nemocnice Šternberk 11
PARDUBICKÝ	Pardubická krajská nemocnice, a.s. 53
	Orlickoústecká nemocnice, a.s. 45
	Svitavská nemocnice, a.s. 15
ÚSTECKÝ KRAJ	KZ, a.s., Nemocnice Chomutov, o.z. 23
	KZ, a.s., Masarykova nem. Ústí n. L., o.z. 52
	KZ, a.s., Nemocnice Most, o.z. 42
	KZ, a.s., Nemocnice Děčín, o.z. 32
	Dětská psychiatrická léčebna Louny 40

PLZEŇSKÝ	FN Plzeň 102
	Klatovská nemocnice, a.s. 12
	Domažlická nemocnice, a.s. 10
	Rokycanská nemocnice, a.s. 12
PRAHA	FN v Motole, Praha 408
	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze 70
	FTN dětská klinika IPVZ, Praha 101
	FN Na Bulovce, Praha 47
STŘEDOČESKÝ	Oblastní nemocnice Mladá Boleslav, a.s. 52
	Oblastní nemocnice Příbram, a.s. 42
	Oblastní nemocnice Kolín, a.s. 51
	Dětský domov Mladá Boleslav 45
VYSOČINA	Nemocnice Havlíčkův Brod, p.o. 12
	Nemocnice Třebíč, p.o. 12
	Nemocnice Jihlava, p.o. 51
	Nemocnice Pelhřimov, p.o. 12
ZLÍNSKÝ	Krajská nemocnice T. Bati a.s., Zlín 51
	Uherskohradištská nemocnice a.s. 49
	Nemocnice Valašské Meziříčí, a.s. 12
	Kroměřížská nemocnice a.s. 26
	Vsetínská nemocnice a.s. 12
Pravidelné klauniády pro děti celkem 3 162	

SPECIÁLNÍ PROGRAMY

	Počet
NOS!	151
Cirkus Paciento	16
Přezůvky máme!	13
Kutálka	21
Koš plný humoru	2/140
Malý záchranář	30
Hospic Dobrého Pastýře Čerčany	12
Speciální klauniády	64
Odborné konference	5
Speciální programy celkem	314

PRAVIDELNÉ KLAUNIÁDY PRO SENIORY

Kraj	Počet návštěv
JIHO-MORAVSKÝ	DPS Mikuláškovo nám. Brno, p.o. 51
	Domov pokojného stáří Kamenná, Brno 51
MORAVSKO-SLEZSKÝ	Domov pro seniory Kamenec, Ostrava 24
	Charitní dům sv. Václava, Ostrava-Heřmanice 24
PARDUBICKÝ	Domov pro seniory Sloupnice 12
PRAHA	LDN Motol Praha 9
	Domov pro seniory Kobylisy 32
	Domov Sv. Karla Boromejského, Praha 49
Klauniády pro seniory celkem 252	

Celkový počet klauniád v roce 2014.....**3 728**

Slovo úvodem

Vážení přátelé a příznivci, přinášíme vám průvodce naší prací za uplynulý rok. Na následujících stránkách vám představíme všechny pravidelné i speciální programy, a to včetně zpětné vazby od těch, kterým je naše pomoc určena.

Těší nás, že jsme v roce 2014 mohli díky vaší pomoci udržet rozsah a kvalitu klaunských aktivit a některé programy dokonce navýšit – např. dětských klauniád jsme zrealizovali o 100 víc než v předchozím roce. Doprovod dětí na operaci – NOS! – běží nyní každý týden již ve třech nemocnicích. Podařilo se nám také uskutečnit více návštěv vážně nemocných dětí v domácí péči v rámci programu Přezůvky máme! Kromě dětí a seniorů přináší zdravotní klauni úsměv i zdravotnímu personálu. Jsem ráda, že jim můžeme nabídnout nejen rozveselení, ale také inspiraci na našich odborných seminářích Humor ve zdravotní péči.

Velkou radost jsme měli z veřejné podpory vydání knížky Malé zázraky II – příběhů zdravotních klaunů, které společně se zázračnými okamžiky z nemocnic zachycují i jejich vztah a cestu k této podivuhodné práci.

Děkuji všem spolupracovnícům a spolupracovníkům, partnerům a nemocnicím, bez nichž by naše mise nebyla možná. Děkuji všem dárcům, díky nimž můžeme rozdávat radost tam, kde je jí třeba. Vaši důvěru chápeme jako závazek.

Kateřina Kubešová
ředitelka

Před 15 lety jsem byl v České republice s myšlenkou zdravotních klauniád zcela osamocen. Nicméně jsem znal několik lidí, pracujících ve zdravotnictví, kteří mi fandili. Mezi ně patří MUDr. Ivana Štverka Kořínková, která pracovala v té době v nemocnici v Motole, a MUDr. Taťjana Horká z dětské fakultní nemocnice v Brně. Vytvořil jsem ručně malované logo a o tomto nezvyklém nápadu – klaunech v nemocnicích – jsem mluvil v podstatě s každým, kdo byl ochoten naslouchat.

Kdyby mi však někdo řekl, že o 15 let později bude Zdravotní klaun pravidelně navštěvovat téměř každou nemocnici v zemi, asi bych mu nevěřil. Nebo že bychom měli 86 speciálně vyškolených akreditovaných zdravotních klaunů? Tak daleko má představitost tehdy nesahala.

Zdravotní klaun je dnes nedílnou součástí zdravotní péče, a to do té míry, že mnozí zdravotníci si nedovedou nemocnici bez nás vůbec představit. A na tom máte velký podíl právě vy. Po léta podporujete naši snahu přeměnit nemocnice a další zdravotnická zařízení v místa, kde se pacienti cítí dobře a kde radost a smích hrají svou roli. Ano, to vy jste tuto proměnu umožnili a my jsme si velmi dobře vědomi, že bez vás bychom to nikdy nedokázali. Proto vám z hloubi srdce děkuji a věřím, že nám i v roce 2015 pomůžete přinášet radost těm, kdo ji nejvíce potřebují. Jste úžasní!

Děkuji vám,

Gary Edwards
zakladatel

Zdravotní klauniády

pro děti

64 nemocnic ve **14** krajích celé České republiky, **3 162** návštěv

Pravidelné zdravotní klauniády tvoří hlavní program obecně prospěšné společnosti Zdravotní klaun. V současné době 86 zdravotních klaunů pravidelně navštěvuje 64 nemocnic v celé České republice. Na tyto veselé vizity chodí klauni ve dvojicích a navštěvují děti jednotlivě přímo na pokojích.

Klauniáda trvá 3 až 4 hodiny. Začíná konzultací o psychickém a zdravotním stavu pacientů se zdravotnickým personálem. Po dezinfekci rekvizit a rukou zdravotní klauni zašukávají na dveře pokoje a zeptají se, jestli

mohou dál. S notnou dávkou improvizace, s různými rekvizitami a hudebními nástroji si pro každé dítě připraví speciální legrační situaci, která mu pomůže zapomenout na bolest a strach a dokáže ho pozitivně naladit.

Měsíčně se uskuteční v průměru 300 klauniád. Na našich webových stránkách najdete plán návštěv a mapu navštěvovaných nemocnic.

Již dlouho se chystám poděkovat všem klaunům v nemocnicích. Můj velmi intenzivní zážitek je ze dne, kdy jsme byli se synem na pravidelné roční prohlídce na onkologickém oddělení. Sešlo se nás tam cca osm - rodiče a děti již ve vyšším věku kolem osmnácti. Asi nemusím zdůrazňovat, jak byli všichni vystresovaní. No a do této atmosféry přišla dvojice klaunů. Říkala jsem si, že tady nemůžou uspět, žádné malé děti tu nejsou. Opak byl pravdou. Oni přizpůsobili svůj herecký výkon naší věkové kategorii. A bylo to něco úžasného! Ještě nikdy jsme se na tomto místě se synem nesmáli, ale to se fakt nedalo. Dodnes mám v paměti jejich nesmírně vtipné vystoupení hodné divadla. Napětí z nás všech postupně opadlo. Moc díky, bylo to perfektní.

Yvona T., maminka, Praha

NOS! (Na operační sál!)

151 návštěv

NOS! je určený dětem čekajícím v nemocnici na chirurgický zákrok. Tato doba je pro děti obzvlášť stresující, což lze zmírnit pomocí citlivé intervence. Speciálně vyškolený zdravotní klaun provází pacienty a jejich rodiče procesem přípravy na zákrok a při cestě na operační sál. Klaun se celé dopoledne pohybuje mezi pokoji a rozehrává s dětmi a rodiči různé situace a hry,

kteří děti zklidní a zbaví strachu. Posláním zdravotního klauna v tomto programu je vnést pozitivní energii a odreagování od stresových okamžiků, které vznikají těsně před chirurgickým zákrokem.

NOS! probíhá pravidelně každý týden ve třech nemocnicích – na dětském chirurgickém oddělení nemocnice v Praze-Motole, v Ostravě-Porubě a v Hradci Králové.

„Máme s naší šestiletou dcerou čerstvou zkušenost s operací na chirurgii v Motole. Dcera se poslední dva týdny před operací bála a byla smutná. Po příchodu do nemocnice na nás ale čekalo překvapení - vaše klaunka Bětka se ukázala u postele naší dcery a během krátké chvíle úplně obrátila její ponuru a fňukavou náladu na zvonivý smích. Sám jsem se hlasitě smál, protože dělala blbiny s konceptem, vtipem a absolutní samozřejmostí. Přestože personál i lékaři byli profesionálové ve špičkově vybaveném a příjemném prostředí, jsem přesvědčen, že bez intervence Bětky by to pro nás byl velice stresující zážitek. Takhle to bylo s úsměvem před odjezdem na sál i při návratu zpět na pokoj. Velká paráda.

Moc dobře si teď uvědomuji, jak užitečnou a profesionální práci klauni odvádějí. Jako důkaz stačí to, že dcera o Bětce mluví vždycky jako první a operaci zmiňuje až jako dodatek. A druhý důkaz je dotaz, který položila, když jsme šli na kontrolu - jestli tam zase bude klaun.“

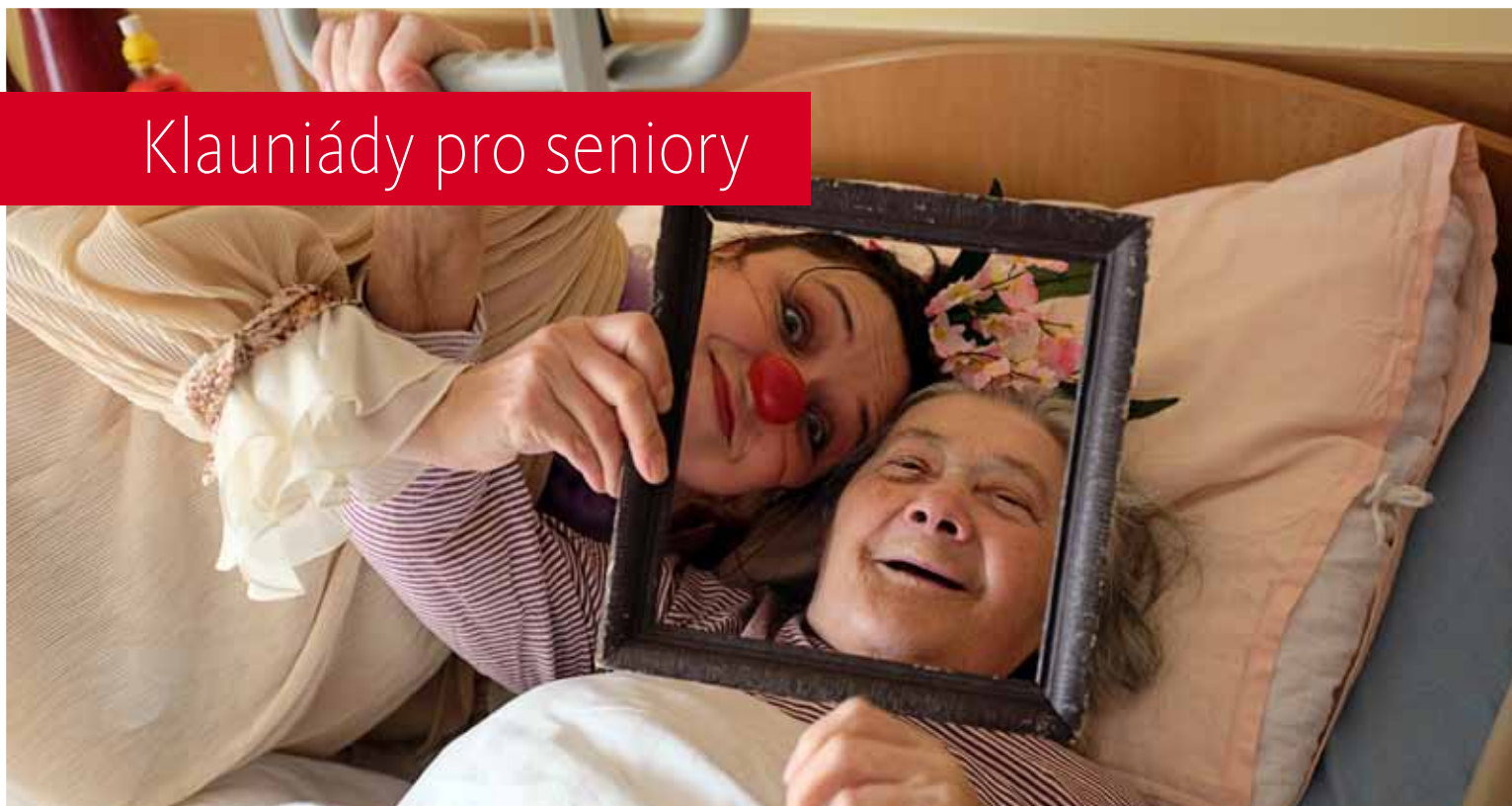
Jaroslav Z., tatínek, Praha

Tento program je dětmi, rodiči, personálem kliniky, ale i operačních sálů hodnocen velice pozitivně. Klauni jsou skutečně součástí pracovního týmu. Jejich pomoc se projevuje v samotné péči o pacienta, zlehčení atmosféry na oddělení a samozřejmě také vnáší na oddělení příjemné a přátelské prostředí.

**Lenka Rubešová a Kateřina Kaiseršotová,
Klinika dětské chirurgie 2. LF UK a FN Motol**

Klauniády pro seniory

7 geriatrických zařízení, 252 návštěv

Zdravotní klauni přinášejí na geriatrická oddělení humor, vzpomínky a hlavně chuť do života. Klauniády jsou založeny na stejném principu jako klauniády pro děti, přesto se od nich v mnohém liší. Klauni nosí jiné kostýmy a mají jiná jména, vytvářejí odlišné příběhy a situace, jejichž součástí jsou i techniky tréninku paměti.

Klienti i personál se na klaunské návštěvy moc těší a také pro zdravotní klauny jsou návštěvy na geriatrických odděleních vzácná zkušenost. V těchto zařízeních několikrát ročně pořádáme různé slavnosti a kavárny, které bývají přívalem radosti pro lidi prožívající svůj podzim života.

V tomto roce se nám podařilo domluvit spolupráci s organizací Zdravotní klaun. Klauni k nám přicházejí každý týden a terapeutickým způsobem baví naše klienty. Jejich záběr a čas, který uživatelům věnují, je velmi rozsáhlý a náročný, navštěvují celou část Domova se zvláštním režimem, kde jsou převážně senioři s Alzheimerovou chorobou. Činnost zdravotních klaunů velmi obohatila aktivity domova pro seniory Kobyliisy, uživatelé ji přijali s nadšením a vždy se těší na jejich vystoupení.

**Monika Bürgerová,
vedoucí aktivizačních pracovníků,
Domov pro seniory Kobyliisy**

Je slunečné letní odpoledne a zdravotní klaunky Boženka a Karla se právě na terase setkaly s klienty domova pro seniory. Boženka i Karla žijí létem a cestováním, a tak po tom, co se se všemi klienty pozdraví, Karla přejede po strunách svého ukulele a nasadí španělské rytmy. Jedna z klientek domova - paní Edita - se začne na lavičce vlnit v bocích, přidává se zpěvem do refrénu a na tváři má úsměv. Vedle ní sedí její manžel - pan Josef - který ji s mírným úsměvem pozoruje. Slunce nám všem příjemně hřeje do tváří a připadáme si jako při nějaké jižanské siestě. Klaunka Boženka půjčuje paní Editě vějíř a barevný šátek a v jednu chvíli tančí společně. Oslavují radost z tohoto přítomného letního okamžiku...

**Irena Feithová alias sestra Květa Jistá
zdravotní klaun**

Cirkus Paciento

9 Cirkusů Paciento + 2 Malé cirkusy + 5 Cirkusů ve spolupráci s Ledovcem

Cirkus Paciento je týdenní program určený především dlouhodobě nemocným dětem. Zdravotní klauni je navštěvují v průběhu celého týdne a během návštěv je učí kouzlit, žonglovat, točit talíře a spoustu dalších věcí. Na závěr se koná slavnostní vystoupení.

Hlavní posláním Cirkusu Paciento je vzbudit u malých pacientů aktivní zájem o život a uzdravení, a proto se Cirkus Paciento stává součástí celkového léčebného procesu. Program Cirkus Paciento probíhá v nemocnicích a v dětských léčebnách. V létě 2014 proběhlo několik týdenních Cirkusů formou tábora – pro onkologicky nemocné děti z motolské nemocnice v Chrustenicích, další dva pro onkologicky nemocné děti ve FN Brno. Program

i závěrečné vystoupení se konaly ve velkém cirkusovém stanu. Závěrečná vystoupení natáčíme na kameru a každému z účastníků pošleme DVD na památku.

Pro nadační fond Pink Bubble, jehož posláním je podpora onkologicky nemocných mladých lidí, jsme uspořádali „Malý cirkus“ – cirkusovou školu, z níž byli účastníci nadšeni. Podobná škola proběhla i pro onkologické oddělení motolské nemocnice.

Do Cirkusu Paciento je již několik let zapojeno západočeské sdružení Ledovec, které ve spolupráci se zdravotními klauny pořádá program pro pacienty v psychiatrických léčebnách. Letos se společně uskutečnilo 5 těchto Cirkusů.

Do začátku představení Cirkusu Paciento v dětské psychiatrické léčebně v Lounech zbývá hodina. Oblékám kluky do cirkusových kostýmů. Na chodbě stojí sedmnáctiletý romský kluk Patrik a je strašně nervózní. Všichni jsou nervózní a na poslední chvíli si ještě opakují svoje výstupy - střídavě se hroutí, že to nedají, a střídavě se těší. Taková normální klučičí chvílka.

Scházím na oddělení pro dívky. Na chodbě potkávám Sandru, která je opravdu drsná, skoro s námi nemluví, a zatím jsem ji ani jednou neviděla se usmát. Je jí čtrnáct roků a má toho za sebou určitě dost - sem na psychiatrii se vrací opakovaně a zřejmě je to tady pořád lepší než doma. Teď má ale na sobě cirkusový kostým, růžové plesové šaty. Dívá se na sebe do zrcadla, a jak se do rytmu otáčí ze strany na stranu, šaty se jí kolem kotníků vlní sem a tam. Je úplně ztracená v holčičím světě, a nejspíš to jsou první princeznovské šaty, co má na sobě. Taková normální holčičí chvílka.

Je po představení. Děti se klaní před oponou, všechno dopadlo dobře. Třese se si s nimi rukama a každému podáme květinu - drobnokvětou růži. Všichni se motají okolo a vykládají si, co a jak. A já vidím Patrika, jak jde pomalu k Sandře a dává jí svoji růži. Nevím, jestli to je první růže, kterou dostala, ale vsadila bych se, že to je první růže, kterou Patrik někomu dává.

Taková normální chvílka. Zaplat' Pánbůh za každou normální chvílku.

Helena Poláková alias sestra Oliva Hlávková, zdravotní klaun

Přezůvky máme!

13 návštěv

Program Přezůvky máme! je klauniáda, která se po konzultaci s lékařem koná přímo u těžce nemocného dítěte doma. Klauni přijedou ve dvojici na předem domluvenou návštěvu a v milé atmosféře domova stráví s dítětem, jeho rodinou či kamarády čas plný improvizace a zábavy, přizpůsobené jeho zdravotnímu stavu. Cílem návštěvy je poskytnout duševní podporu nemocnému dítěti i jeho rodině, a vnést do jejich domova závan radosti.

*Naši milí klauni,
jednou za 14 dní jezdíme s naší Kačenkou do Brna na denní stacionář dětské onkologie, několikrát se nám podařilo setkat se s vámi a Kačenka měla z vás vždy velkou radost.*

Když jsme se dověděli, že klauni mohou přijet k nám domů, Kačka tomu vůbec nechtěla věřit: Že by kvůli ní přijeli? Ano, přijedou za tebou tě potěšit a rozesmát a můžeš si pozvat své kamarády.

Setkání s kamarády poslední dobou je pro Kačku spíše zátěží. Již nestíhá tempu jejich hry a oni ji ze hry pomalu, ale jistě vyrazují, přichází za mnou s pláčem, že si s ní nechtějí hrát. Proto jsme společně návštěvy omezili na minimum. A nyní si může pozvat všechny staré kamarády.

Když jste k nám přijel poprvé, Kačenka se cítila velmi důležitě, že všichni se u nás sešli kvůli ní.

Kačka je velmi ráda v kolektivu dětí, když je nějaký řízený program, velmi jí to vyhovuje. Necítí se znevýhodněná.

Těšíme se na další setkání s vámi.

Kačenka, Honzík, Klárka, maminka a tatínek

Kutálka

21 vystoupení

Kutálka je jedinečný program pro děti s kombinovaným postižením. Je to něžné představení o klaunských muzikátech, které spojuje jednoduchý příběh s hudbou a několika málo rekvizitami, mezi něž patří v první řadě velký kufr a spousta klíčů všech tvarů a velikostí. Kutálka se hraje už dva roky a za tu dobu navštívili potulní klaunští muzikanti již mnoho dětí. Klauni zhudební a zazpívají jméno každého účastníka – zvuk vlastního jména dokáže jako zázračný klíč otevřít většinu srdcí. Kutálka je nádherné představení, vlídné a laskavé, zanechávající za sebou ovzduší radosti, a téměř vždy se ho podaří zakončit společným radostným tancem alespoň těch zúčastněných, kterým to jejich zdravotní stav umožní.

Program Kutálka je srozumitelný a dobře přizpůsobený kognitivním schopnostem dětí se závažnějším mentálním postižením. Je veden v uklidňujícím tempu, vhodně kombinuje zpěv v doprovodu kytary a trianglu s jednoduchým mluveným slovem a velmi názornou pohybovou akcí. Aktéři nenásilně vtahují klienty do programu, aniž by je jakkoli přetěžovali, a citlivě přitom pracují s jejich reakcemi. Vyhýbají se čemukoliv, co by mohlo děti vylekat, a na jejich hereckém projevu je vidět rozsáhlejší předchozí zkušenost z této práce. Představení je veselé a stimuluje u klientů nepochybně pozitivní emoce, což je terapeuticky vysoce žádoucí.

Prof. MUDr. Michal Hrdlička, CSc.
přednosta Dětské psychiatrické kliniky

Koš plný humoru

2 akce / 140 rozdaných Košů

Humor v nemocnicích je důležitý nejen pro děti, ale i pro dospělé pacienty. Program Koš plný humoru je postavený na základní myšlence zdravotních klaunů – humorem vyvolávat zájem a naději. Koše obsahují humorové knihy a audioknihy, křížovky a klaunský lék Hu-

morin. Rozdávají je zdravotní klauni nebo zdravotnický personál dospělým, vážně nemocným pacientům na onkologických odděleních, kterým tyto dárky přináší laskavý a milý doušek radosti. Další koše pak zůstávají na odděleních pro nově příchozí pacienty.

Naše oddělení ambulantního podávání cytostatik je součástí radioterapeuticko - onkologického oddělení FN Motol v Praze, kde jsou léčeni dospělí onkologičtí pacienti. Onkologie zatím nepatří mezi obory, kde bychom vždy mohli jednoznačně zaručit vyléčení, a proto je tento obor velmi náročný na psychiku nejenom našich pacientů, ale i zdravotnického personálu. Úsměv na tváři tu vidáme většinou pouze při sdělování dobrých zpráv z výsledků kontrolních vyšetření.

Už je to nějaký čas, kdy nám pan Edwards nabídl spolupráci se zdravotními klauny. Je až neuvěřitelné, jak v době plné všeobecné skepse tento program, založený na rozdávání smíchu, dobré nálady a naděje, dokonale funguje. U dětí jednoznačně funguje samotná návštěva klaunů, pro dospělé byl šťastným nápadem Koš plný humoru. Právě s ním už před čtyřmi roky přijeli zdravotní klauni a ujali se rozdávání.

Bylo úžasné sledovat jejich počínání a profesionalitu. Trvalo vždy pouze několik okamžiků, abychom se smáli všichni a alespoň usmívali i ti nejsmutnější pacienti... Koše jsou skvěle vybaveny - nikde nechybí všemocný lék Humorin, obsahující vitamin HA-HA, knížky nebo CD od legend českého a světového humoru. Obdarovaní měli velikou radost a dlouho nemohli uvěřit, že je to dárek pro ně... Když uvěřili, osmělili se a začali si vybírat z nabízených titulů, případně později tyto navzájem směňovat dle svých zájmů.

V každém případě byl svět v té chvíli pro všechny přítomné plný sluníčka a radosti, které si spolu s dárky odnášeli domů. A za toto moc děkujeme. V rozdávání Košů pokračujeme dále sami, moc nás to těší a zároveň nesmírně obhacuje.

MUDr. Pěva Vraštilová, vedoucí lékařka oddělení ambulantního podávání cytostatik, FN Motol

V roce 2014 se v Ostravě rozjel program „Malý záchranář“ určený žákům základních škol. Byli přivzváni i dva profesionálové - záchranář Jirka a zdravotní sestra Eliška. Dva klauni - dr. Voháňka s velice šikovnou asistentkou Boženu Složenou – se snažili poskytnout kamarádovi první pomoc. Jenže úplně všechno, co dělali, zkazili. Naštěstí to vše profesionálně sledovala Eliška a Jirka předvedl, jak se to má dělat dobře. Děti tak měly možnost vidět, jak vypadá správná první pomoc v praxi, a také si ji mohli následně vyzkoušet.

Mám radost, že se tento program setkal pokaždé s velkým ohlasem jak u dětí, tak i u paní učitelek. Velice hezké bylo sledovat, jak se naši záchranáři postupně otkrávali ve svém projevu před dětmi, jak se postupně zdokonalovalo celé vystoupení a obohacovalo se o stále nové vtipné prvky ze strany klaunů i záchranářů. Vznikla spousta vtipných „hlášek“, které opravdu stály za to. A nejvíce to ocenili ti, pro něž je program určen – děti. Jsem moc pyšná, že jsem mohla i se svým kolegou dr. Voháňkou na tomto programu pracovat.

**Pavla Dobrocká alias Božena Složená
zdravotní klaun**

Malý záchranář

30 kurzů

Program se koná ve spolupráci s profesionálními zdravotníky a je určený žákům 3. – 7. tříd základních škol. Školáci se v něm zábavnou formou učí, jak poskytnout nezbytnou první pomoc, jak přivolat záchranku a jak se o zraněného postarat, než záchraná služba přijede. Děti si prakticky vyzkouší, jak dát člověku masáž srdce, kterou mu mohou zachránit život. V programu vystupují kromě profesionálních zdravotníků dva zdravotní klauni, kteří svým legračním přístupem děti upozorní na to, co nemají dělat, aby pak profesionálové dětem řekli a ukázali, jak to má být správně. Program Malý záchranář probíhá ve školách v Praze a Ostravě.

Účast na odborných konferencích

5 akcí

Zdravotní klaun prezentuje myšlenku terapie humorem také na akcích pro odbornou veřejnost.

Gary Edwards vedl **seminář Humor ve zdravotní péči** pro lékaře a zdravotní sestry na pediatrii v Ostravě (duben) a v Ústí nad Orlicí (květen). **Konference Prague Onco 2014** v lednu 2014 se aktivně zúčastnil zdravotní klaun a lektor Lukáš Houdek s prezentací programu Koš plný humoru. Umělecký ředitel Petr Jarčevský vystoupil v listopadu na **3. České národní konferenci APA 2014** zaměřené na oblast aplikovaných pohybových aktivit dětí s onkologickým onemocněním.

Manažerka klaunských programů Milena Malá a zdravotní klaunka Tereza Vilišová se v listopadu zúčastnily **První české konference dětské paliativní péče**. Šlo o přelomovou akci, která se v ČR konala poprvé. Jejím cílem bylo otevřít diskuzi o dětské paliativní péči, navázat bližší spolupráci mezi zainteresovanými skupinami a zahájit tvorbu standardů péče. Zástupkyně Zdravotního klauna na konferenci představily zkušenosti s naším úspěšným programem pro děti v domácí péči Přezůvky máme! Více informací na www.detsky-hospic.cz.

Rozvoj zdravotních klaunů – expertů na humor

Zdravotní klaun, o.p.s. patří k organizacím s **největším počtem klaunů v Evropě** a jako první organizace na světě získala celotýmově certifikát International Institute of Medical Clowning při německé Steinbeis University. I proto umělecké vedení neustále podporuje rozvoj a stará se o zvyšování kvality práce zdravotních klaunů.

V roce 2014 k tomu přispělo **šest vzdělávacích regionálních dílen** přímo pro jednotlivé klaunské týmy zaměřených na klaunskou práci ve dvojicích, improvizaci a hudbu. Proběhla také **speciální dílna** pro tým klaunů, kteří vedou program Cirkus Paciento, a **hudební dílna** se zahraničním lektorem Edie Luisem.

Umělecké vedení Zdravotního klauna v průběhu celého roku sleduje kvalitu práce všech klaunů přímo v nemocnicích při tzv. **koučování terénu**.

Mezinárodní spolupráce úspěšně pokračovala ve vídeňském centru **International School of Humor**, kde se vzdělávají klauni z celé Evropy pod zastřešením mezinárodní organizace **Red Noses International (RNI)**. Větší důraz byl kladen i na mezinárodní program **Coaching Exchange**, který se postaral o návštěvu několika zahraničních lektorů, kteří pracovali s našimi klauny přímo v nemocnicích. Další možnost mezinárodní výměny zkušeností a rozvoje byla nabídnuta na **zahraničním (letos slovenském) setkání organizací RNI**, které ve čtyřech dnech poskytlo vzdělávací program pro více než 150 zdravotních klaunů z celé Evropy. Jako **experti na humor** v nemocnicích se klauni vzdělávají i v lékařských oblastech. Během roku proběhlo několik **odborných seminářů**, které se konaly pouze pro potřeby Zdravotního klauna. Na **národním setkání**

jsme pak přivítali významného českého onkologa prof. MUDr. Oskara Andryška, DrSc., a sociální koordinátorku z Nadačního fondu Krtek, Mgr. Kateřinu Doležalovou.

Práce zdravotních klaunů je krásná, ale také náročná. Proto Zdravotní klaun poskytuje klaunům **odbornou týmovou supervizi**, která jim pomáhá vnímat a reflektovat jejich práci, zvládat obtížné situace a také posilovat jejich spolupráci v týmech.

Prof. MUDr. Oskar Andryšek, DrSc.
a Mgr. Kateřina Doležalová
– hosté národního setkání v tramském stylu

Mezinárodní spolupráce

Spolupráce v rámci mezinárodní organizace **Red Noses International (RNI)**, které je Zdravotní klaun několik let členem, byla stejně jako předchozí roky velmi obohacující. Kromě zmiňované podpory uměleckého rozvoje klaunů (viz předchozí strana) probíhala také **výměna zkušeností na pravidelných setkáních** vedení a expertů všech deseti partnerských organizací. Sdílení zkušeností bylo také hlavním obsahem dvou setkání organizací zapojených v **European Federation of Hospital Clown Organisation (EFHCO)**.

Již druhým rok jsme byli jednou z partnerských organizací RNI, která vyslala svého zástupce na mezinárodní misi v rámci projektu **Emergency Smile**. Cílem projektu bylo seznámení tamní kultury s fenoménem klaunování a s koncepcí organizace RNI. Dále mapování podmínek, kde má naše práce největší smysl a jak můžeme doplnit práci tamních sociálních pracovníků, psychologů a pedagogů. Tým navštívil komunitní a volnočasová centra pro palestinské sirotky, školy v uprchlických táborech a nemocnice. Čtyři zdravotní klauni (jeden z ČR) pracovali tři týdny v komunitních centrech syrských uprchlíků a ve dvou uprchlických táborech. Během mise byla také podepsána smlouva o spolupráci s organizací Save the Children Jordan, která v Jordánsku funguje už 40 let.

„Jsou chvíle, kdy nemám slov a jsem fascinovaná všemi těmi impulsy, zážitky a rozmanitostí. Mísí se tu krása s lidskou tragédií. Všichni lidé v táborech se setkali tváří v tvář s válkou a museli opustit svoje domovy, aby si zachránili holý život. Uprchlícké tábory jsou uprostřed pouště. Kolem dokola není nic, jen vyprahlá krajina...“

Z deníku Ireny Feithové alias sestry Květy Jisté, říjen 2014

www.rednoses.eu

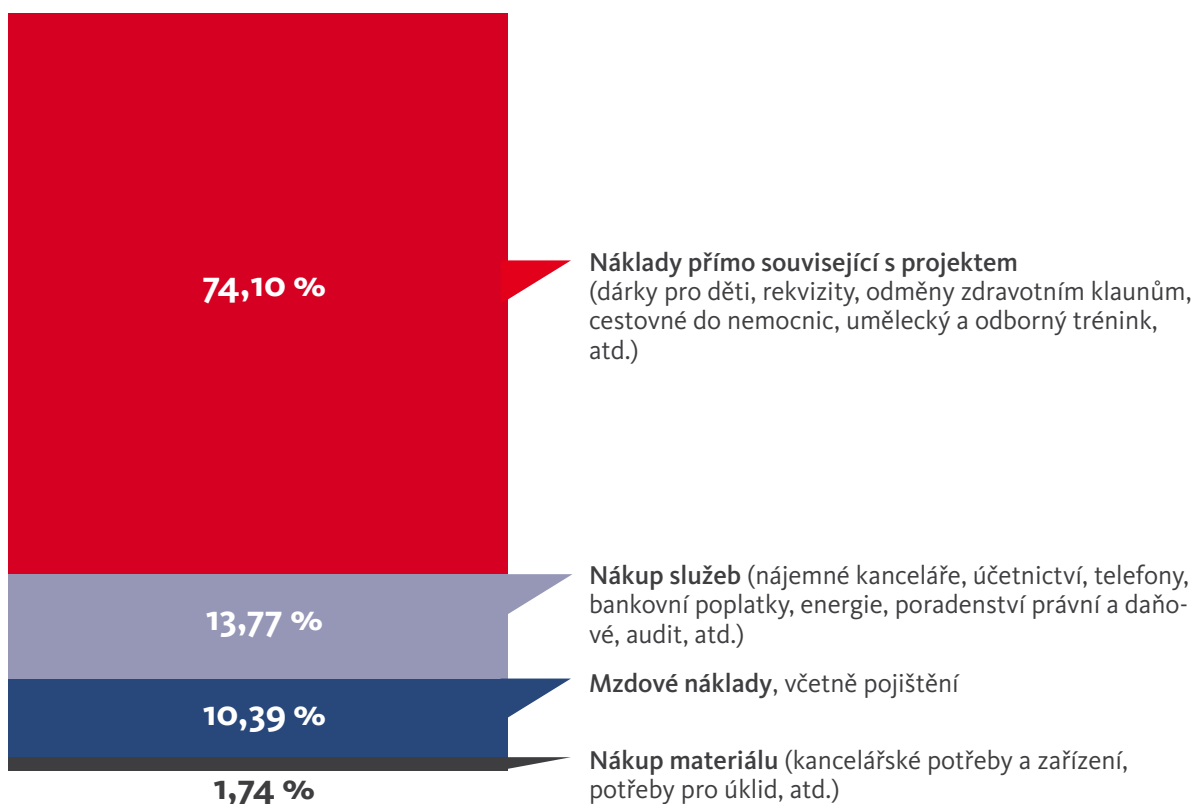

Zdravotní klaun je partner RED NOSES International spolu s dalšími organizacemi:

CRVENI NOSEVI Klaunovidoktori, Chorvatsko
 RAUDONOS NOSYS, Litva
 PIROS ORR Bohócdoktorok, Maďarsko
 ROTE NASEN e. V. Clowns im Krankenhaus, Německo
 CZERWONE NOSKI – Klown w Szpitalu, Polsko
 RED NOSES, Palestina
 ROTE NASEN Clowndoctors, Rakousko
 ČERVENÝ NOS Clowndoctors, Slovensko
 RDEČI NOSKI Clowndoctors, Slovinsko

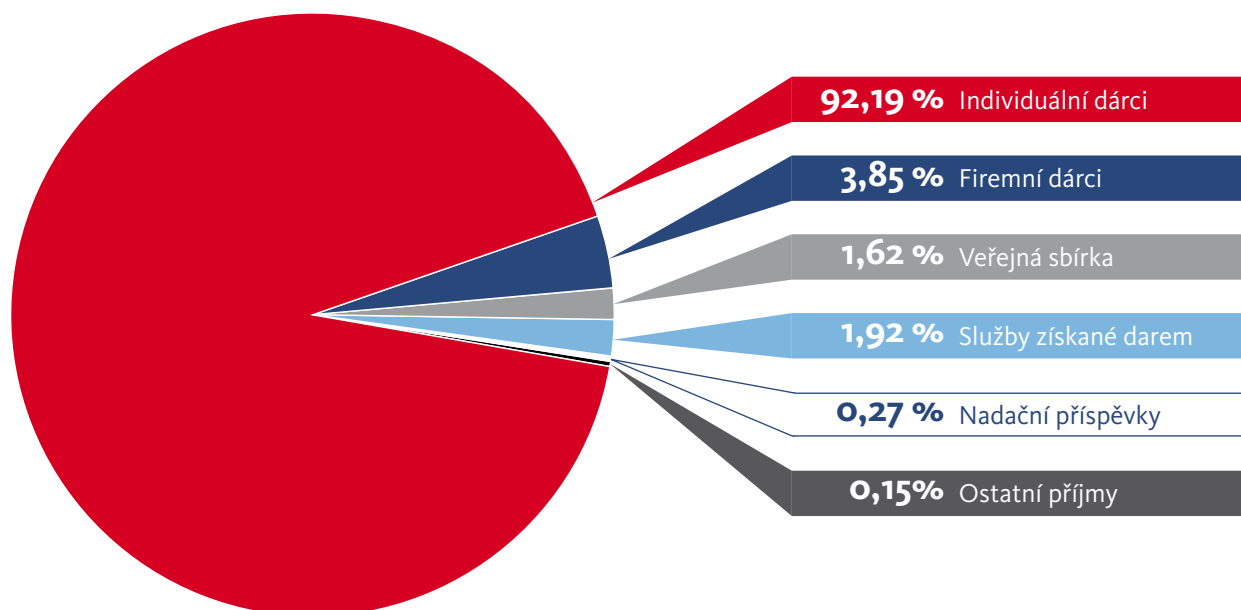
ZDRAVOTNÍ KLAUNI V ČÍSLECH

Struktura nákladů souvisejících s projektem a provozem Zdravotního klauna, o.p.s. v roce 2014

Struktura financování projektu v roce 2014

Tak jako v letech minulých i v roce 2014 mají největší podíl dary od individuálních dárců. Díky vám všem se vedle pravidelných klauniád v nemocnicích mohly uskutečňovat i speciální programy určené zejména pro dlouhodobě nemocné děti. V roce 2014 obecně prospěšná společnost pokračovala v získávání finančních zdrojů od firemních dárců, formou veřejné sbírky a nadačních příspěvků.

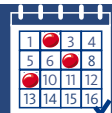
Účetní závěrka a výroční zpráva za rok 2014 budou zveřejněny na našich webových stránkách po schválení správní radou a provedeném ročním auditu v 1. pololetí roku 2015.

Podívejte se na zajímavá a veselá videa z nemocnic:

www.youtube.com/user/Zdravotniklaunvideo

Chcete vědět, kam všude se vaše pomoc dostane? Podívejte se na plán návštěv na našich webových stránkách:

www.zdravotniklaun.cz/plan-navstev

V roce 2011 vyšla kniha „Malé zákraky“. Příběhy o setkávání zdravotních klaunů s dětskými pacienty, jejich rodiči a lékaři. V roce 2014 vyšly „Malé zákraky II“, které nabízí nový pohled na naši práci. Obě knihy jsou ke stažení na našich webových stránkách:

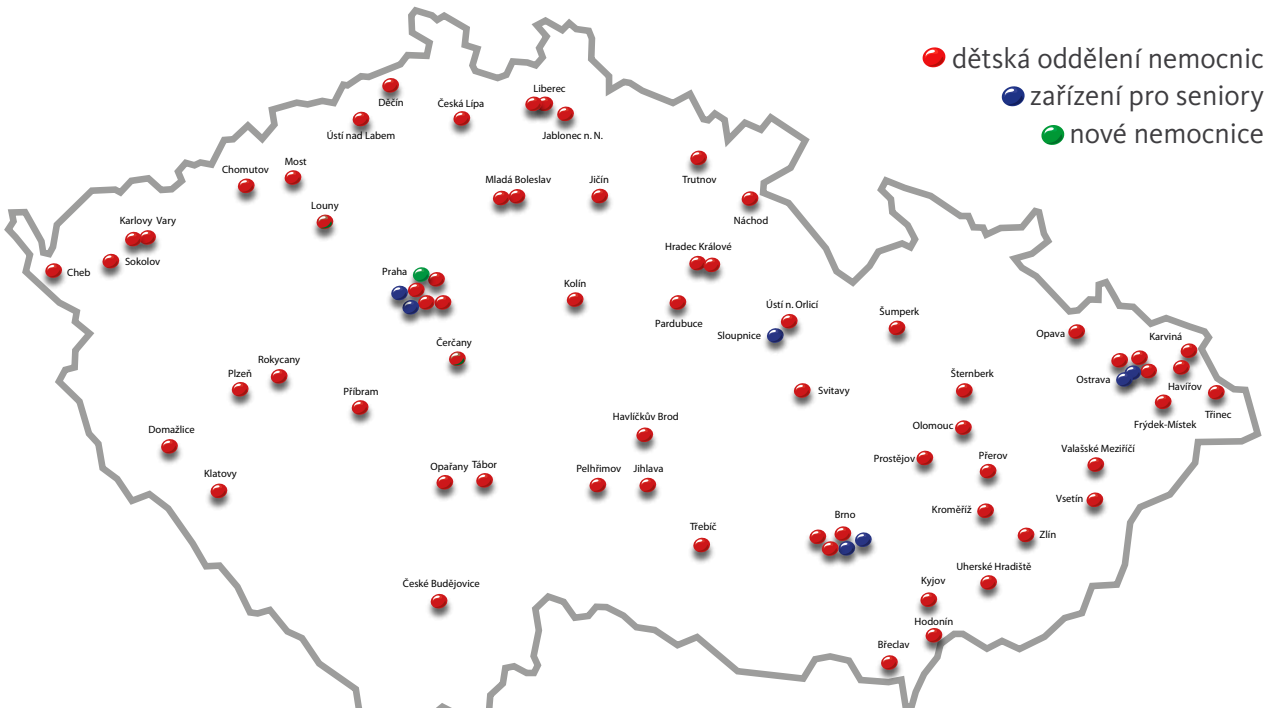
www.zdravotniklaun.cz/pribehy

Navštivte náš Facebook – i tam uvidíte, co vše se u nás děje:

facebook.com/zdravotniklaun

Kde všude nás potkáte

- dětská oddělení nemocnic
- zařízení pro seniory
- nové nemocnice

www.zdravotniklaun.cz/mapa-klauniad

ZDRAVOTNÍ KLAUN

© Zdravotní klaun, o.p.s., 2014

Texty: Sylva Kolísková, Kateřina Kubešová, Gary Edwards
Grafika: Roman Anderle

Místo vydání: Zdravotní klaun, o.p.s., Hájkova 22, 130 00 Praha 3
četnost vydávání: číslo 1/2015; registrace: MK ČR E 20587; vychází: leden 2015
vydavatel: Zdravotní klaun, o.p.s., Hájkova 22, 130 00 Praha 3, IČO: 26547953

tel.: +420 222 713 416, e-mail: info@zdravotni-klaun.cz
facebook.com/zdravotniklaun
www.zdravotniklaun.cz